

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Minister R. Tieman
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Verzenddatum
30 SEP. 2025

Onderwerp

Bijlagen
1

Uw kenmerk
IENW/BSK-2025/116382

Ons kenmerk
3422012

Luchtruimherziening: gebiedsadvies Flevoland

Geachte heer Tieman,

Het kabinet heeft op 21 februari 2025 de Tweede Kamer geïnformeerd over het Schetsontwerp van de nieuwe luchtruimindeling en de Startnotitie voor het hoger naderen van luchthavens. Onderdeel van de bestuurlijk afspraken tussen het programma Luchtruimherziening en de provincies is de mogelijkheid voor provincies om een gebiedsadvies uit te brengen over deze fase van de nieuwe indeling van het luchtruim. In uw gezamenlijke brief met de staatssecretaris van Defensie van 7 juli 2025 verzoekt u om een bestuurlijk gedragen gebiedsadvies. Met deze brief geeft provincie Flevoland invulling aan haar gebiedsadvies.

Ruimte voor Lelystad Airport in het nieuwe luchtruim

In het Schetsontwerp wordt rekening gehouden met de inpassing van Lelystad Airport in het nieuwe luchtruim. Dit past binnen ons uitgangspunt van besluitvorming op korte termijn over het operationeel worden van Lelystad Airport voor groothandelsverkeer (vakantievluchten). Daarbij zijn wij bereid verantwoordelijkheid te nemen en mee te werken aan eventueel medegebruik van jachtvliegtuigen, mits Lelystad Airport ook wordt opengesteld voor groothandelsverkeer. Mocht militair medegebruik worden doorgevoerd in aanvulling op groothandelsverkeer, dan gaan wij ervan uit dat ook de militaire vliegroutes worden ingepast. Wij realiseren ons dat de bestaande routeset B+ geen uitgangspunt is en dat optimalisatie van routes voor groothandelsverkeer en militair vliegverkeer noodzakelijk kan zijn. Belangrijk daarbij is dat het aantal gehinderden zo veel als mogelijk moet worden beperkt. Ongehinderd klimmen en dalen moet uitgangspunt zijn en blijven voor alle toekomstige routes van en naar Lelystad Airport.

Uitblijven vierde naderingspunt Schiphol

In het Schetsontwerp is geen vierde naderingspunt van de Schiphol-TMA opgenomen omdat dit (internationaal) niet inpasbaar is gebleken. Het bestaande naderingspunt ARTIP wordt in het Schetsontwerp verplaatst van de huidige locatie in de omgeving van Lelystad naar een locatie in de omgeving van Zeewolde. In de Voorkeursbeslissing Luchtruimherziening uit oktober 2022 werd een hoofdstructuur van het Nederlandse luchtruim nog gepresenteerd met een vierde naderingspunt dat het continu dalen naar Schiphol beter en vaker mogelijk maakt en de naderingsroutes vanuit het zuidoosten verkort. Voor ons is het van belang dat, ook zonder vierde naderingspunt voor Schiphol, er ruimte is in het nieuwe luchtruim voor de ontwikkeling van Lelystad Airport voor groothandelsverkeer én de hele behoefte van Defensie op Lelystad Airport. Door het uitblijven van een vierde naderingspunt blijft meer Schipholverkeer over Flevoland vliegen en daarmee wordt onnodig extra afstand gevlogen. Mede hierdoor wordt er slechts beperkt minder uitstoot en korter

vliegen gerealiseerd omdat vliegverkeer uit het zuiden van Europa moet omvliegen via het naderingspunt ARTIP.

Relatie tussen programmaonderdelen Nieuwe indeling luchtruim en Hoger naderen Schiphol

In de Startnotitie Hoger naderen worden voor dit programmaonderdeel het doel en de stapsgewijze aanpak uiteengezet. De implementatie is voorzien tussen 2027 en 2035. Door hoger te naderen en continu te dalen is het de bedoeling dat de ervaren hinder minder wordt voor omwonenden die tussen 15 en 45 km van Schiphol wonen. Ook geven vaste naderingsroutes mogelijkheden om zoveel mogelijk geluidgevoelige gebieden te vermijden. Flevoland ligt voor verschillende naderingen van Schiphol onder de start van de vaste naderingsroutes (bijv. Buitenveldertbaan 27). Daarom vragen wij om zowel de te ontwerpen vaste naderingsroutes als vóór aanvang van die vaste naderingsroutes, de hinder voor omwonenden zo veel mogelijk te verminderen, woonkernen/stedelijk gebied te vermijden en de nieuwe beoogde locatie voor ARTIP te betrekken bij het ontwerp van de vaste naderingsroutes. Bijgevoegd vindt u een kaart met daarop de bestaande en toekomstige woningbouwlocaties in Flevoland. Omdat Hoger naderen en Nieuwe indeling luchtruim twee aparte programmaonderdelen zijn met een eigen planning, is het van belang dat hun onderlinge relaties beschouwd worden en er geen onomkeerbare stappen worden gezet die de optimalisatie van Schiphol- en Lelystadroutes boven Flevoland onmogelijk maken. Wij onderschrijven de visie van de BRS op de ontwikkeling van Schiphol en de daarbij behorende uitgangspunten.

In lijn met de gemaakte bestuurlijke afspraken blijven wij graag betrokken bij de verdere ontwikkeling en ontwerpstappen van het programma Luchtruimherziening. Het constructieve gesprek met u, de staatssecretaris van Defensie en het programma Luchtruimherziening zetten wij graag voort.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
de secretaris,

de voorzitter,

drs. D.J. Tijl

A.J. Gerritsen

Bijlage: kaart bestaande en toekomstige woningbouwlocaties Flevoland
Afschrift: de staatssecretaris van Defensie

